

ENERGETIKA V STREDNEJ EURÓPE

Riadenie Energetickej únie
má byť podľa V4 „flexibilné“ 1

Lacné fosílné palivá sú pre Európu
problémom 2

COP21: Právna záväznosť klimateckej
dohody odplaší viaceré krajiny 3

Gazprom zastavil dodávky
plynu na Ukrajinu 5

ANALÝZA: V4: Energetická
bezpečnosť a regionálne trhy 5

INTERVIEW: Paweł Olejarnik:
Európa bude ešte závislejšia
na dovoze surovín 6

INTERVIEW: Mary Veronica Tovšák-Pleterski:
EÚ bude pokračovať v znižovaní
emisí aj bez ostatných 7

s podporou:



Zdroj: Patrik Kováč SFPA

RIADENIE ENERGETICKEJ ÚNIE MÁ BYŤ PODĽA V4 „FLEXIBILNÉ“

Región strednej Európy momentálne najviac zaujíma možná odstávka ukrajinského tranzitu plynu a miera voľnosti, ktorú si štáty v energetickej politike ponechajú.

Plynová kríza v roku 2009 stála slovenskú ekonomiku viac ako jednu miliardu eur. Toto poznanie, spolu s pokračujúcim konfliktom na Ukrajine, ilustruje potrebu projektu Energetickej únie, povedal v úvodnom prejave na 9. ročníku Stredoeurópskej energetickej konferencie slovenský prezident Andrej Kiska.

NORD STREAM 2 ANI EURÓPA NIE JE „IBA BIZNIS“

Otvoril v ňom aj otázku realizácie projektu Nord Stream 2, ktorý môže znamenať úplné zastavenie dodávok plynu z Ruska do Európy cez Ukrajinu a Slovensko. Prezident sa nestotožňuje s argumentom, že je to „iba“ obchodný projekt súkromných spoločností a nemala by sa do neho miešať politika. Tento postoj je podľa neho v rozpore so záujmom znižovať závislosť na ruskom plyne.

„Je namierený priamo proti strategickému a dôležitému cieľu stabilizovať situáciu na Ukrajine a umožniť jej ďalší rozvoj. Pokiaľ budeme ochotní akceptovať, že Nord Stream 2 je „iba“ súkromný biznis, potom, žiaľ, dáme za pravdu euroskepti-

kom, ktorí tvrdia, že celý projekt EÚ je iba obyčajný biznis.“

Pokiaľ ide o iné aspekty Energetickej únie, Kiska sa nestotožňuje s hlasmi, ktoré na Slovensku hovoria, že kvôli rozdielnej štruktúre priemyslu a kúpyschopnosti obyvateľstva nebude možné dosiahnuť harmonizáciu regulačných politík. Tie majú vplyv na to, že Slovensko má jednu z najvyšších cien elektriny v regióne, čo ovplyvňuje konkurencieschopnosť podnikov.

„Je prirodzené, že členské štáty si strážia národné regulačné politiky— ale ak sa chceme pohnúť dopredu, musíme byť schopní myslieť dopredu a robiť správne strategické rozhodnutia.“

HOLISTICKÁ PERSPEKTÍVA

Podpredseda Európskej komisie zodpovedný za projekt Energetickej únie Maroš Šefčovič v svojom príspevku vyhlásil, že široká podpora pre budovanie Energetickej únie, s ktorou sa naprieč EÚ a medzi aktérmi stretáva, vyplýva z „holistickej perspektívy“ celého projektu.

Šefčovič uplynulý týždeň predkladal správu o stave jeho implementácie. Zmyslom takéhoto postupu je podľa jeho slov, aby témy spojené s Energetickou úniou boli

(pokračovanie na ďalšej strane)

jasne zaznačené v „politickom kalendári“ a diskusia sa dostala za tradičné kruhy odborníkov v energetike. Sám bude preto témy prezentovať aj na Rade ministrov pre dopravu, konkurencieschopnosť, vedu a výskum ale aj pred ministrami sociálnych vecí, pretože, ako hovorí, tranzícia, ktorú Energetická únia predpokladá, sa podarí „len ak bude férová“.

Pokiaľ ide o V4, jej projekty v oblasti energetickej infraštruktúry sú dobre pokryté v nedávno zverejnenom zozname projektov spoločného záujmu (PCI). Tento zoznam má podľa Šefčoviča prispieť aj k tomu, aby napríklad vybudovanie nového interkonektoru netrvalo v priemere 12 rokov, ako je to v súčasnosti.

V príspevku načrtol aj budúce kroky. V roku 2016 má Komisia ambíciu predložiť na stôl 80 % z toho, čo prisľúbila ako obsah Energetickej únie. Stane sa tak v rámci troch balíkov. Prvý sa očakáva vo februári a bude pokrývať bezpečnosť dodávok, smernicu o plyne, transparentnosť medzivládnych dohôd v energetike, novú stratégiu pre LNG ako konkurencieschopnú globálnu komoditu a stratégiu pre kúrenie a ochladzovanie budov.

Leto sa bude niesť v znamení druhého balíka, ktorý nadviaže na výsledky parížskej klimatickej konferencie a pokryje sektory, ktoré nespádajú pod systém obchodovania s emisiami (ETS), najmä poľnohospodárstvo, doprava a stavebníctvo. Tretí, jesenný balík, bude o novom dizajne trhu s elektrinou a integrácii OZE, dotačných schémach a regionálnej spolupráci.

RIADENIE ENERGETICKEJ ÚNIE

Vo štvrtok (26. 11.) bude Maroš Šefčovič ministrom EÚ prezentovať systém riadenia Energetickej únie. Jeho kľúčovou súčasťou sú národné energeticko-klimatické plány. Ide o dlhodobé plány, ktoré momentálne vypracúva len malá časť členských krajín. Európska komisia navrhuje spoločnú

štruktúru aj metodológiu na tvorbu ich obsahu, pričom by prvý štandardizovaný sériu správ rada videla čo možno najskôr.

Šefčovič bude apelovať na členské štáty, aby prácu na národných energetických a klimatických plánoch neodkladali. Argumentuje, že každý štát musí mať dostatočne dlhý časový proces na prípravu ale aj verejnú diskusiu o týchto plánoch.

Podľa Lenky Kováčovskej z českého ministerstva obchodu a priemyslu je text o riadení Energetickej únie, ktorý bude Šefčovič prezentovať, kompromisom a to aj vďaka krajinám V4 a ďalším štátom s podobnými postojmi. Týmto krajinám záležalo na tom, aby systém riadenia Energetickej únie poskytoval záruky pre flexibilitu pre všetky členské štáty. Národné energeticko-klimatické plány by podľa nej mali byť plne v rukách členských štátov a zamerať sa na zníženie administratívnej záťaže, najmä pri plánovaní a reportingu.

Maďarský štátny tajomník pre energetiku András Aradszki dodáva, že riadenie Energetickej únie by malo vychádzať z existujúcich regionálnych platforiem a rešpektovať suverenitu štátov.

VYŠEHRADSKÁ PERSPEKTÍVA

V panelovej diskusii zloženej zo zástupcov štátnych orgánov zo Slovenska, Česka a Maďarska zazneli voči Energetickej únii niektoré rovnaké požiadavky. Keďže konečná miera jej implementácie je na pleciach členských štátov, očakávajú krajiny „veľkú dávku flexibility“.

Úlohu Európskej komisie vidia v úlohe mediátora, ktorý všetkým aktérom poskytuje jasné a pravdivé informácie o dosiahnutom pokroku.

Česká republika na Energetickej únii oceňuje vyvážený prístup medzi jednotlivými piliermi, ktorý priniesla. Špeciálne sa to týka tém bezpečnosti, jednotného trhu s energiami a konkurencieschopnosti členských

štátov. „Ak má byť Energetická únia úspešná, tak musí nekompromisne rešpektovať vyvážený rozvoj všetkých pilierov,“ hovorí Kovačovská z českého ministerstva priemyslu a obchodu.

Zdôrazňuje zároveň úlohu prepájania regionálneho trhu na trhy západnej Európy. Česká republika súhlasí s Európskou komisiou v otázke energetickej chudoby, ktorá sa má riešiť cieľovými sociálnymi politikami, nie reguláciou taríf za energiu.

Slovensko sa sústreďuje na otázku energetickej bezpečnosti a slobodu v energetickom mixe. Konkurencieschopnosť pri sledovaní cieľov Energetickej únie je tiež slovenskou citlivou otázkou.

Tou je aj udržanie existujúcich tranzitných ciest, ktoré by mali rešpektovať aj nové projekty. S Českou republikou a Maďarskom sa Slovensko zhoduje na tom, že prínos komerčného plynovodu Nord Stream 2 je minimálne sporný. Slovensko hovorí o nesyntetizovanom riešení, keďže neprispieva k diverzifikácii zdrojov. Otvorená je otázka regulačného režimu plynovodu, jeho kapacity a komerčnej životaschopnosti. Maďarsko tiež v súlade s jednýmyselnou podporu ministrov EÚ zodpovedných za energetiku z leta 2015 podporuje zachovanie tranzitnej cesty cez Ukrajinu ako najlacnejšej trasy.

Zaradenie projektu plynovodu Eastring na zoznam európskych projektov spoločného záujmu považuje štátny tajomník ministerstva hospodárstva Rastislav Chovanec za úspech v rámci rokovaní na európskej úrovni. Slovensko v projekte vidí zásadný príspevok pre zjednotenie trhov a ako taký si podľa Chovanca „zaslúži pozornosť a podporu EÚ“.

„Musíme začať pracovať na politickom poli a vysvetľovať, prečo to Nord Stream 2 nie je dobrý projekt, pripravujeme spoločný list stredoeurópskych krajín na Európsku komisiu,“ približuje štátny tajomník. ■

LACNÉ FOSÍLNE PALIVÁ SÚ PRE EURÓPU PROBLÉMOM

Z dlhodobého hľadiska zvyšujú závislosť EÚ na krajinách Blízkeho východu. Lacné uhlie poškodzuje európskych oceliarov.

Nízke ceny ropy sú príjemné pre spotrebiteľ a krajiny dovážajúce „čierne zlato“. Z dlhodobého hľadiska však znižujú energetickú bezpečnosť Európy, potvrdil to Paweł Olejarnik z Medzinárodnej energetickej agentúry (IEA) na 9. ročníku Stredoeurópskej energetickej konferencie.

IEA v rámci tohtoročnej výhľadovej správy pracovala aj so scenárom, v ktorom nízke ceny ropy, 50-55 dolárov za barel, ostanú aj

po roku 2020. Tento scenár však agentúra považuje za „nepravdepodobný“.

Dlhodobé nízke ceny ropy by podľa Olejarnika dostatočne nestimulovali investície do energetickej efektívnosti a práve naopak podnikli by zvýšenie dovozu ropy. „Väčšina tejto ropy bude z krajín Blízkeho východu. Podľa našich odhadov by bol svet v roku 2040 výrazne závislejší od blízkovýchodných krajín ako kedykoľvek v minulosti,“ povedal.

Problémy by mohla mať najmä EÚ, ktorá v najbližších desaťročiach výrazne zvýši svoju dovozovú závislosť. Európska únia bude podľa odhadov IEA do roku 2040 do-

vážať 85 % potrebnej ropy, 80 % zmenného plynu a asi 60 % všetkého uhlia a to najmä kvôli znižujúcej sa domácej produkcii.

Investície do bezemisných zdrojov energie a energetickej účinnosti by mohli EÚ odbremeniť. Fosílnych palív sa však svet nezbaví tak rýchlo. Aj v prípade, že krajiny OSN zavedú opatrenia na zastavenie globálneho otepľovania pod 2 stupne Celzia budú ropa, uhlie a plyn tvoriť väčšinu potrebnej energie. „Dokonca aj v našom „2 stupňovom svete“ v roku 2040 budú podľa

(pokračovanie na ďalšej strane)



Zdroj: Patrik Kováč SFPa

našich výpočtov fosílna palivá tvoriť až 60 % celkovej energie," potvrdil Olejarník.

RAFINÉRIE SA PRIPRAVUJÚ NA BUDÚCNOSŤ

Problémový z hľadiska obmedzovania emisií nie je podľa Olejarníka energetický sektor, ktorý môžeme ľahko dekarbonizovať prostredníctvom výroby energie z plynu, obnoviteľných zdrojov alebo jadrovej energie. Najväčšou výzvou je podľa neho sektor dopravy, ktorý vo väčšine prípadov využíva ropu.

„Ak sa pozriete na naše čísla, tak zistíte, že je to práve sektor dopravy, ktorý v našom „2 stupňovom svete“ bude emitovať viac skleníkových plynov ako energetický sektor," doplnil Olejarník s tým, že parížska klimatická konferencia je dobrým krokom v pred, „musíme však urobiť viac v otázke nízkouhlíkových pohonných hmôt a energetickej efektívnosti“.

Zástupcovia slovenskej rafinérie skupiny MOL, Slovnaft, sa pripravujú na budúci pokles dopytu po rope. Európska únia však podľa ekonomického poradcu šéfa Slovnaftu Mareka Senkoviča nemôže umelo podporovať jeden druh energie na úkor inej, pretože „urýchľovanie prirodzeného vývoja prináša obrovské vedľajšie náklady“.

Revízia energetických a klimatických cieľov EÚ by mala byť zároveň flexibilnejšia. „Nemôžeme čakať 10 rokov, kým Únia za-

staviť zlý trend," ukončil Senkovič, pričom poukázal na podporu biopalív, ktoré podľa neho ukázali, že nie sú ekonomickejšou a ekologickejšou alternatívou. Upozornil aj na dotácie výroby energie z obnoviteľných zdrojov energie, ktoré sa nepriamo prenášajú na „tradičné odvetvia“.

NÍZKA CENA UHLIA OHROZUJE EURÓPSKÝCH OCELIAROV

Európa v súčasnosti čelí kríze v oceliarskom priemysle a to najmä v dôsledku lacných čínskych produktov, ktoré sú podľa zástupcov sektora „dumpované“. Vo Veľkej Británii už o prácu prišlo približne 4000 zamestnancov, optimalizovať výrobu musia aj slovenské prevádzky.

Podľa profesora Petra Baláža z Ekonomickej univerzity v Bratislave nemá problémy oceliarov na svedomí neférový obchod v podobe umelo podporovaného vývozu ale najmä lacné uhlie a lacná pracovná sila.

Čína dováža 50 % celkovej produkcie svetového uhlia. Kvôli neočakávanému zníženému dopytu a spomaleniu rastu hospodárstva cena tejto komodity poklesla z 220 dolárov za metrickú tonu v roku 2007 na súčasných 50 dolárov.

„V Európe máme drahú pracovnú silu a dotované uhlie," poznamenal Baláž. Práve dotácie do nerentabilných zdrojov energie podľa Baláža vedú k vytvoreniu takmer „fiktívnej“

ceny energií, na základe ktorej nemôžeme na svetových trhoch „nastaviť konkurencieschopnú cenu svojich výrobkov“.

Práve nízka cena fosílnych palív by mala podľa Baláža vytvoriť priestor na zastavenie uhoľných dotácií. V EÚ sú však často spojené s inými politickými cieľmi ako napríklad s udržaním zamestnanosti a preto promptnejšie riešenie neočakáva. Napríklad Slovensko podporuje ťažbu domáceho hnedého uhlia z hornonitrianskych baní, na ktorej podľa vlády závisí približne 4000 pracovných pozícií.

POZOR NA ČÍNU

Čína reštrukturalizuje svoje hospodárstvo, sústreďuje sa najmä na rozvoj sektora služieb a produkciu „sofistikovaných“ výrobkov s pridanou hodnotou. Ak si chce Slovensko a EÚ udržať voči Číne svoju konkurencieschopnosť musí podľa profesora Baláža zvýšiť investície do vzdelávania a obnoviť vedecko- výskumnú základňu.

„Čína do vzdelávania ročne investuje 3 % svojho HDP, priemer EÚ sú 2 % HDP, na Slovensku sme schválili rozpočet s 0,41 %," vysvetlil profesor Baláž. „1/5 študentov na prestížnych amerických univerzitách je čínskeho pôvodu a títo ľudia sa vrátia späť a povedú čínske hospodárstvo.“

Otázka už nebude, či necháme Číňanov niečo vyrábať, ale či oni od nás niečo do budúcnosti budú vôbec potrebovať," dodal, pričom poznamenal, že Čína sa teraz iba „nadychuje“ a absorbuje európske technologické know-how. V budúcnosti však podľa Baláža musíme počítať s tým, že Čína bude svoje technológie vyvážať do EÚ ako v prípade fotovoltaiiky.

Podľa ekonomického radcu šéfa Slovnaftu Mareka Senkoviča už Európa nemôže ďalej podporovať konkurentov z Číny predajom know-how „Už dnes čínske, indické ale aj rafinérie na Blízkom východe konkurujú tým európskym. Na 1 tonu ropy dokážu vyrobiť 60 % ropných výrobkov a zvyšok je odpad. Naša rafinéria dokáže z 1 tony vyprodukovať až 86 %. Ak si chceme zachovať svoju konkurencieschopnosť musíme si ponechať tento technologický náskok," povedal Senkovič. ■

COP21: PRÁVNA ZÁVÄZNOSŤ KLIMATICKEJ DOHODY ODPLAŠÍ VIACERÉ KRAJINY

Právna povaha zmluvy a jej mechanizmy budú silným faktorom ovplyvňujúcim správanie krajín a úspech globálneho klimatického snaženia.

Klimatická konferencia OSN v Paríži sa začína už o necelý týždeň. Analytici dávajú v poradí 21. stretnutiu väčšie nádeje na úspech, ako predchádzajúcim pokusom

zastaviť otepľovanie planéty a zmierniť klimatické zmeny.

Hlavným svetovým promotérom už nie je len Európska únia, k úsiliu sa pridala aj Čína, India a Spojené štáty americké, ktoré už podpísali viacero vyhlásení na vysokej úrovni.

Ďalším dôvodom na nádej je aj „pocit vlastníctva“, ktorý krajiny sveta cítia voči svojim závä-

kom. Povedal to na 9. ročníku Stredoeurópskej energetickej konferencie generálny riaditeľ Sekcie environmentálnych politík Ministerstva životného prostredia SR, Norbert Kurrila.

Vyjednávači parížskej dohody na rozdiel od predchádzajúcich rokovaní nestanovujú

(pokračovanie na ďalšej strane)

presné objemy, o ktoré musia štáty znížiť svoje emisie. Jednotlivé ekonomické bloky a krajiny si mohli samé určiť, o koľko sú schopné a ochotné skleníkové plyny znížiť. Doposiaľ svoje národné záväzky sekretariátu OSN zaslalo viac ako 160 krajín sveta.

Ak by štáty OSN neprijali na ochranu klímy žiadne nové opatrenia a pokračovali by v nastavených trendoch, planéta by sa do konca storočia oteplila o 6 stupňov Celzia. V prípade, že svetoví lídri svoje národné klimatické záväzky aj naozaj dodajú, podľa odhadov Medzinárodnej energetickej agentúry sa dostaneme na 2,7 stupňovú trajektóriu.

REVÍZIA CIEĽOV MÁ BYŤ POVINNÁ

Nová klimatická dohoda musí byť podľa programového riaditeľa Inštitútu pre udržateľný rozvoj a medzinárodné vzťahy (IDDRI), Thomasa Spencera, v prvom rade „ambiciózna“. Na dosiahnutie dlhodobého cieľa – udržať otepľovanie planéty pod 2 stupne Celzia, ale aj konkrétnych krátkodobých cieľov – do roku 2050 znížiť svetové emisie o 50 % oproti roku 1990, potrebuje „povinný prehodnocovací mechanizmus“.

Znamená to, že parížska dohoda bude pravdepodobne obsahovať princíp, ktorý umožní „opätovne si sadnúť za rokovací stôl, na pravidelnej báze, a navrhnuť nové ciele na znižovanie emisií“. V kuloároch sa hovorí o päťročnom intervale, čo by znamenalo, že krajiny OSN budú musieť zaslať prehodnotené záväzky už koncom roka 2020.

Pre Slovensko by sprisňovanie cieľov mohlo byť problematické, potvrdil na konferencii generálny riaditeľ Sekcie environmentálnych politík MŽP Norbert Kurrila. „Hoci sme vyjednávali v blokoch, vnímame tu aj silný národný komponent. EÚ príkladovo prisľúbila do roku 2030 znížiť emisie skleníkových plynov o aspoň 40 % v porovnaní s úrovňami v roku 1990. Žiadna iná krajina, pokiaľ ide o úroveň ambícií, sa k nám ešte nepriblížila,“ povedal.

ZAPOJIŤ SA MUSIA VŠETCI

Hlavným cieľom COP 21 je vyrokovať všeobecne platnú dohodu, ktorú na rozdiel od predchádzajúcich protokolov ratifikujú všetky krajiny. Kjótsky protokol zo začiatku 90. rokov rozdelil krajiny OSN na rozvinuté a rozvíjajúce sa, pričom zodpovednosť za znižovanie emisií skleníkových plynov a financovanie klimatických programov ostala na pleciach prvej skupiny, kam patrí aj Slovensko.

Podľa zástupcov Európskej komisie toto prerozdelenie už neodráža dnešnú „ekonomickú realitu“. Svoju časť zodpovednosti za otepľovanie planéty musia niesť aj krajiny globálneho juhu.

„Najrozvinutejšie ekonomiky by mali hrať vedúcu úlohu, zapojiť sa ale musia všetky krajiny,“ poznamenala na konferencii riadi-

telka Odboru európskeho a medzinárodného trhu s uhlíkom Generálneho riaditeľstva Európskej komisie zodpovedného za klimatické politiky, Mary Veronica Tovšák-Pleterski.

PRÁVNA ZÁVÄZNOSŤ NEISTÁ

EÚ bude počas posledných rokovaní presadzovať právne záväznú podobu dohody, najlepšie vo forme protokolu, ktorá bude obsahovať „robustný transparentný mechanizmus“ na kontrolu plnenia národných záväzkov.

Komisia našla podporu aj v zástupcoch slovenských oceliarov. „Takáto multilaterálna právne záväzná dohoda pomôže zvýšiť konkurencieschopnosť európskeho priemyslu a podporí svetové znižovanie emisií efektívnym spôsobom,“ vyhlásil viceprezident pre vonkajšie vzťahy, riadenie a rozvoj podniku U.S. Steel Košice, Miroslav Kiraľvarga.

EÚ musí podľa Kiraľvargu ochrániť európskych výrobcov pred konkurenciou, ktorá „neoperuje pod rovnako prísnyimi environmentálnymi pravidlami“ a zväžiť, aké opatrenia prinesie v prípade, že parížska klimatická konferencia neuspje.

Právne záväzná dohoda so sankčným mechanizmom by však podľa analytikov mohla byť problémom pre druhého najväčšieho svetového znečisťovateľa, Spojené štáty

stanovili v národných záväzkoch zaslaných OSN). Ide skôr o prístup, kde na základe plánov v rôznych zákonoch chcú dosiahnuť spomínaný cieľ,“ doplnil Spencer s tým, že Spojené štáty budú súhlasiť s právnou záväznosťou niektorých častí, „nie však výsledkov“.

Túto interpretáciu potvrdzujú aj americkí zástupcovia. „USA nie sú jediná krajina, ktorá je znepokojená právnou povahou tejto zmluvy,“ povedal riaditeľ amerického regionálneho úradu pre životné prostredie, vedu, technológiu a zdravie v Budapešti, Raffi V. Balian. „Je dôležité si uvedomiť, že viacerí významní producenti emisií odídu, ak každé ustanovenie tejto zmluvy bude právne záväzné,“ potvrdil Balian, pričom podotkol, že právna záväznosť môže výrazne ovplyvniť ambicióznosť zväzkov, ktoré budú krajiny ochotné skutočne zaviesť do národnej legislatívy.

KTO TO ZAFINANCUJE?

Ešte na klimatických rokovaniach v dánskej Kodani sa rozvinuté krajiny dohodli, že do konca roka 2020 mobilizujú 100 miliárd dolárov ročne na financovanie projektov pre najchudobnejšie krajiny sveta.

V roku 2014 krajiny vyzbierali 62 miliárd dolárov, z čoho väčšinu zaslala práve Európska únia. V budúcnosti by podľa zástupcu MŽP Norberta Kurilla mali prispieť aj rýchlo sa



Zdroj: Patrik Kováč SFPA

americké, ktoré z podobných dôvodov neratifikovali ani Kjótsky protokol.

„Pre prezidenta Obamu bude podstatné, aby mohol prísť pred Kongres a povedať, že je možné implementovať túto dohodu na základe už existujúcej regulácie,“ vysvetlil Thomas Spencer z IDDRI.

„Nikde v americkej legislatíve sa nehovorí, že USA znížia emisie o 26-28 % (tak ako si

rozvíjajúce ekonomiky ako Čína, India ale aj napríklad Mexiko.

Čo sa týka pomoci pre európskych priemyselných výrobcov, Európska komisia odporúča využiť financie dostupné vlnovačnom fonde, ktorý vznikne v rámci energeticko-klimatického balíčka 2030. Na rozdiel od predchádzajúcich fondov NER 300, ktoré Slovensko vôbec nevyužilo, budú financie dostupné aj pre menšie modernizačné projekty. ■

GAZPROM ZASTAVIL DODÁVKY PLYNU NA UKRAJINU

Kyjev tvrdí, že ruský plyn nepotrebuje. Dovážať bude cez reverzný tok z Európy.

Rusko opäť prerušilo dodávky plynu na Ukrajinu potom, čo Kyjev oznámil, že tento rok už od energetickej spoločnosti Gazprom plyn potrebovať nebude.

„Vláda sa rozhodla nariadiť Naftogazu, aby prestal nakupovať ruský plyn. Nie je to tak, že by nám prestali dodávať plyn, ale my sme ho prestali nakupovať,“ citovala agentúra Reuters ukrajinského premiéra Arsenija Jaceňuka. „Robíme to preto, že cenové ponuky od našich európskych partnerov sú

Nezhody medzi Moskvou a Kyjevom o cene za ruský plyn panujú už od leta. Ukrajina prestala nakupovať plyn od ruského Gazpromu v júli tohto roka. Ministri energetiky oboch krajín napokon za pomoci Európskej komisie v októbri uzatvorili novú dohodu o dodávkach pre nadchádzajúce zimné obdobie, ktorá mala platiť do marca budúceho roka.

DOVÁŽAŤ BUDÚ Z EÚ

Ukrajina tento rok z Ruska doviezla len 30 % potrebného zmenňého plynu, kým v roku 2013 to bolo až 92 %. „Zvyšok prichádza

Ukrajina nedávno v Berlíne podpísala zmluvu o 300 miliónovej pôžičke na nákup plynu s Európskou bankou pre obnovu a rozvoj (EBOR). Podmienkou finančnej pomoci bolo, aby Ukrajina v rámci diverzifikácie nakupovala plyn na hraniciach s EÚ a nie na východe.

Ďalšie reformy sa týkali vládnej kontroly Naftogazu a dôsledného uplatňovania tretieho energetického balíčka EÚ. „Veríme, že do apríla 2017 budeme mať na Ukrajine úplne liberalizovaný trh s plynom. Naftogaz už dovedy nebude mať garantovanú monopolnú pozíciu dodávateľa plynu,“ povedal na konferencii Andrij Koboljev.

MÁ SA EÚ OBÁVAŤ?

Ukrajina má podľa ministra energetiky, Volodymyra Demčišina, v zásobe viac plynu ako mala o tomto čase minulý rok. V zásobníkoch sa podľa informácií nachádza približne 16 miliárd m³ plynu.

Rusko tieto údaje spochybňuje a tvrdí, že rozhodnutie ukrajinskej vlády môže ohroziť dodávky do Európy. „Ukrajina už dnes, pred začiatkom zimnej špičky, začala čerpať zo svojich podzemných zásob plynu, ktoré však neboli predtým dostatočne naplnené. Odmietnutie nákupu ruského plynu vážne ohrozuje bezpečný tranzit plynu do Európy a dodávky pre ukrajinských zákazníkov pre nadchádzajúcu zimu,“ vyhlásil generálny riaditeľ energetickej spoločnosti Gazprom Alexej Miller.

Krajiny EÚ dovážajú z Ruska asi tretinu potrebných zásob zemného plynu, pričom približne polovica z nich prechádza ukrajinským plynovodom ďalej cez Slovensko do západnej Európy.

Európska komisia sa zastavenia dodávok ruského plynu pre európskych zákazníkov neobáva. „Komisia sa neznepokojuje nad tokom zemného plynu z Ruska na Ukrajinu a ďalej nebudeme túto vec komentovať,“ povedala hovorkyňa Komisie Anna-Kaisa Iltkonen. ■



Zdroj: Patrik Kováč SFPA

výrazne lepšie ako tie, ktoré nám ponúka náš severný sused,“ vysvetlil.

Ruský energetický gigant dodávky plynu neobnoví pokiaľ si Kyjev ďalší plyn nepredplatí. „Nedisponujeme ani novou požiadavkou zo strany Naftogazu. Z toho dôvodu sú pozastavené dodávky plynu až pokiaľ ukrajinská spoločnosť nevystaví novú platbu vopred,“ uviedol generálny riaditeľ energetickej spoločnosti Gazprom Alexej Miller.

z Európskej únie reverzným tokom,“ uviedol na 9. ročníku Stredoeurópskej energetickej konferencie predseda predstavenstva ukrajinskej štátnej spoločnosti Naftogaz Andrij Koboljev.

Zdôraznil, že „väčšina importu plynu určeného pre Ukrajinu však prechádza reverzným tokom cez slovenské územie“. K európskemu importu plynu pre Ukrajinu však prispievajú aj Maďarsko a Poľsko.

ANALÝZA: V4: ENERGETICKÁ BEZPEČNOSŤ A REGIONÁLNE TRHY

Autor: Kristián Takáč, Tomasz Daborowski, Péter Kaderják

Krajiny Vyšehradskej štvorky čelia v plynárenskom a elektroenergetickom sektore rôznym výzvam, stále však existuje značný priestor na spoluprácu. Stredná Európa môže napríklad vyťažiť zo spoločnej reakcie na projekt Nord Stream 2, rozvoja energetickej infraštruktúry či investícií a stabilizácie Ukrajiny.

Bezpečnosť dodávok energie je jednou z troch priorít európskej energetickej politiky. Európska komisia preto členským štátom odporúča znížiť závislosť na jednom druhu paliva, jednom dodávateľovi a diverzifikovať prepravné trasy.

Po plynovej kríze v roku 2009, kedy Rusko na niekoľko dní zastavilo dodávky cez ukrajinský plynovod došlo vo vyšehradskej regióne k výraznému zlepšeniu pokiaľ ide o diverzifikáciu prepravných trás plynu.

Krajiny Vyšehradskej štvorky (V4) však v dôsledku geopolitickej situácie a novým plynovodným projektom na severe Európy čelia ďalším výzvam, ktoré by mohli narušiť integráciu národných trhov s plynom. Elektroenergetický sektor po prijatí ambiciózneho klimatickej politiky naopak čelí problémom spojených s pripájaním bezprecedentného množstva obnoviteľných zdrojov energie, ktoré zastaralá infraštruktúra nie vždy dobre zvláda.

(pokračovanie na ďalšej strane)

Inštitút CEPI v spolupráci s Wilfried Martens Centrom pre Európske štúdiá preto v rámci 9. ročníka Stredoeurópskej energetickej konferencie predstavili štúdiu „V4 : Energetická bezpečnosť a regionálne trhy - Budúce výzvy,“ ktorá poskytuje stručný prehľad najväčších výziev, ktorým vyšehradský región čelí v oblasti dodávok elektrickej energie a zemného plynu.

Autori štúdie, bývalý tajomník Ministerstva hospodárstva SR Kristián Takáč, riaditeľ Regionálneho centra pre výskum energetickej politiky na Corvinus University v Budapešti Péter Kaderják a senior fellow varšavského Centra pre východné štúdiá (OSW) Tomasz Daborowski, v spolupráci s konzultantom Janom Osičkom z Fakulty sociálnych štúdií Masarykovej univerzity v Brne zároveň

predstavili aj odporúčania, ktoré by pomohli vyšehradským lídrom vyriešiť súčasné problémy a posilniť energetickú bezpečnosť regiónu a EÚ ako takej. ■

Analýzu si môžete stiahnuť tu:

<http://www.euractiv.sk/energetika-sve-000501/analiza/v4-energeticka-bezpecnost-a-regionalne-trhy-024577>

INTERVIEW: PAWEŁ OLEJARNIK: EURÓPA BUDE EŠTE ZÁVISLEJŠIA NA DOVOZE SUROVÍN

Ovplyvní to jej energetickú bezpečnosť. Dovozcovia sa obrátia k ázijským trhom.

Aké najvýznamnejšie posuny v svetovom energetickom mixe môžeme očakávať v najbližších desaťročiach?

Čo sa týka budúceho energetického mixu, ako Medzinárodná energetická agentúra (IEA) ukázala vo svojej správe World Energy Outlook, musíme mať na pamäti tri kľúčové body. Prvým z nich je jasný posun dopytu po energiách v Ázii, v dôsledku čoho dôjde k nárastu obchodu s energiami určených pre tieto trhy.

Po druhé si myslím, že veľmi dôležitým aspektom bude rýchlo rastúce tempo dekarbonizácie energetického sektora, kvôli silnej prítomnosti obnoviteľných zdrojov energie (OZE). Naše prognózy napríklad ukazujú, že EÚ bude do roku 2040 vyrábať zhruba polovicu svojej elektrickej energie z OZE.

V neposlednom rade je to prepojenie medzi energiou a zmenou klímy. Už teraz je jasné, a to najmä s blížiacimi sa rokovaniami COP21 v Paríži, že mnoho národov to myslí so zmenami klímy vážne. Takže tí, ktorí sa venujú analýze energetického sektora by mali venovať väčšiu pozornosť týmto rokovaniam.

Spomenuli ste, že obchod s energiami sa bude presúvať do Ázie. Čo to znamená pre energetickú bezpečnosť Európy?

Ázijský trh s energiami sa naozaj stane dôležitým, pretože ázijské ekonomiky budú potrebovať viac energie na ich rozvoj. Do roku 2040 prebehne asi 80 % všetkých obchodov s uhlím v Ázii. V prípade obchodu s ropou to bude asi 70 % a 60 % pre obchod so zemným plynom. Európa však ostane aj naďalej dôležitá najmä v prípade obchodu s plynom, pretože ostane najväčším regiónom dovážajúcim plyn. Zároveň však mnoho dodávateľov plynu do Európy, ako je Rusko, bude mať aj iných obchodných partnerov a to najmä v Ázii. Takže Európa by nemala zaspáť na vavrínoch iba preto, že dopyt po plyne v regióne ostáva na rovnakej úrovni. Domáca produkcia poklesne a Európa sa stane čoraz závislejšia na dovo-



Zdroj: Patrik Kováč SFPA

Paweł Olejarnik je analytik
Medzinárodnej energetickej
agentúry a spoluautor správy
World Energy Outlook 2015.

ze, čím sa ešte zdôrazní význam energetickej bezpečnosti.

Čo sa týka dekarbonizácie a COP21, krajiny OECD nedávno prisľúbili zastaviť vývozné kredity pre neefektívne uhoľné technológie. Akú budúcnosť vidíte v uhlí?

To nás opäť privádza späť do Ázie, pretože práve v tejto oblasti spočíva budúcnosť uhlia. Dopyt po uhlí v rozvinutých ekonomikách, ako je Európska únia, Spojené štáty alebo Japonsko bude aj naďalej klesať a to najmä kvôli dekarbonizácii a opatreniam na zvýšenie energetickej účinnosti. Pokiaľ ide o budúcnosť ázijského uhlia je potrebné si uvedomiť, že Čína, ktorá v poslednej dekáde stála za najväčším nárastom dopytu po tejto komodite, minulý rok znížila svoju spotrebu. Pri pohľade na energetickú politiku, ktoré čínska vláda zaviedla a navrhuje vidíme, že čínsky dopyt po uhlí ostane

v dlhodobom horizonte rovnaký. Zdá sa, že tento trend mnohých hráčov na medzinárodnom trhu s uhlím zaskočil. Avšak my v IEA sme už niekoľko rokov poukazovali na spomaľovanie čínskeho dopytu po uhlí kvôli tlaku na využívanie obnoviteľných zdrojov energie, jadrovej energie a energetickej efektívnosti. Okrem toho spomaľuje aj čínsky hospodársky rast a vláda sa zároveň pokúša reštrukturalizovať ekonomiku, odkloniť sa od ťažkého priemyslu k sektoru služieb. To je jeden z dôvodov, prečo sú ceny uhlia na medzinárodných trhoch také nízke, približne 50 dolárov za tonu. Podobné úrovne sme videli naposledy v roku 2000 a to len preto, že producenti uhlia preценili koľko bude Čína naozaj dovážať. Trh teraz čelí nadbytku zásob.

V našich odhadoch nahradia Čínu krajiny ako India a juhovýchodné ázijské krajiny ako Indonézia, Malajzia a Thajsko. India sa napríklad stane druhým najväčším výrobcom a spotrebiteľom uhlia na svete. Zároveň bude aj najväčším dovozcom.

Ako k tomuto vývoju prispeje klimatická konferencia COP21?

Ak sa pozrieme na záväzky krajín v rámci COP21, je jasné, že prístup k dopytu po uhlí sa v budúcnosti zmení. Avšak nemôžeme očakávať, že rozvojové krajiny sa úplne uhlíu vyhnú, pretože je zrejme, že uhlie v minulosti ale aj v budúcnosti bude poháňať veľký podiel globálneho ekonomického rastu. Dúfame však, že COP21 zdôrazní, že ak krajiny plánujú používať uhlie mali by to robiť čo najefektívnejším spôsobom. Dnes približne polovicu svetových emisií energetického sektora tvoria najmenej efektívne uhoľné elektrárne a preto je dôležité sa do budúcnosti spoľahnúť na najmodernejšie technológie. Pokiaľ to správne chápem, o tom bola aj diskusia o vývozných kreditoch pre uhoľné technológie. Niektorí zainteresovaní sa obávajú, že úplný zákaz vývozu by viedol k situácii, že rozvojové krajiny budú hľadať technológie inde a budú investovať do menej efektívnych riešení.

(pokračovanie na ďalšej strane)

Tie by však boli pre nich dostupnejšie.

Na prvý pohľad áno, ale musíme k tomu pristupovať komplexne a pozrieť sa aj na externalitu ako je znečistenie ovzdušia a emisie CO₂. Ak zoberiete do úvahy aj tieto náklady je zrejme, že sa viac oplatí investovať do účinnejších uhoľných elektrární.

Okrem toho, by sme sa na to mali pozrieť aj z hľadiska energetickej bezpečnosti. Ak máte najúčinnejšiu elektrárňu, použijete menej uhlia, teda vaša potreba dovážať klesá, čo zvyšuje energetickú bezpečnosť. Napríklad India čoskoro predbehne Čínu, EÚ a Japonsko a stane sa najväčším svetovým dovozcom uhlia, takže čím viac India

investuje do technológií, tým viac dokáže odolávať svojej závislosti na medzinárodných trhoch s uhlím.

Ako dlho môžeme počítať s nízkymi cenami ropy? Ako vplyvajú na investície do energetickej účinnosti?

Pri pohľade na dnešnú situáciu na trhu je jasné, že čelíme prebytku ponuky ropy ale vidíme, že trhy smerujú k obnoveniu rovnováhy, ktorá by mala nastať v roku 2020, pretože dnešné nízke ceny oslabujú potrebné investície. Už dnes zachytávame signály, že pri súčasných cenách USA s najväčšou pravdepodobnosťou budúci rok zníži produkciu nekonvenčnej ropy. Ak sa produkcia ropy

kvôli nízkym cenám „zasekne“ v USA alebo inde, bude to pre trh signál, že je potrebné zvýšiť ceny, aby sa urýchlili investície do nových kapacít. Predpokladáme, že do roku 2020 cena ropy dosiahne 85 dolárov za barel oproti tohtoročnému priemeru 50 dolárov.

Je pravda, že z pohľadu spotrebiteľa nízke ceny ropy odrádzajú od investícií do energetickej efektívnosti a to napríklad v oblasti dopravy. Číslo naznačujú, že napríklad v niektorých častiach USA spotrebiteľia prechádzajú na automobily poháňané plynom. Ľudia sú menej ochotní kúpiť si auto na elektrický pohon, pretože návratnosť investície je oveľa dlhšia. ■

INTERVIEW: MARY VERONICA TOVŠAK-PLETERSKI: EÚ BUDE POKRAČOVAŤ V ZNIŽOVANÍ EMISIÍ AJ BEZ OSTATNÝCH

V októbri 2014 sa Európska rada zaviazala bezpodmienečne znížiť emisie skleníkových plynov o najmenej 40 % v porovnaní s úrovňami v roku 1990. Ak chceme byť lídri, musíme pokračovať v nastavenej ceste.

Novozvolený poľský prezident pred pár týždňami naznačil, že jeho krajina sa nechce ďalej podieľať na znižovaní emisií, pretože to „zraňuje poľský uhoľný priemysel“. Myslíte si, že nové poľské vedenie môže nejakým spôsobom narušiť integritu klimatickej politiky EÚ?

V prvom rade by som chcela zdôrazniť, že klimatická politika EÚ je dobre zavedenou prioritou. Je súčasťou programu 2020 a v minulom roku Európska rada prijala rozhodnutie začať ju aj do programu do roku 2030. Európska politika v oblasti klímy existuje viac ako 10 rokov a má jasnú trajektóriu. Po druhé, ako Európska komisia uviedla v poslednej správe o Stave Energetickej únie, EÚ si chce zachovať svoju vedúcu úlohu v klimatických politikách. Zaviazali sme sa dokonca svoje lídersstvo zachovať aj v celosvetovom meradle. Okrem toho je táto politika aj súčasťou desiatich priorit Junckerovej Komisie a neoddeliteľnou súčasťou Energetickej únie.

Existuje vôbec spôsob, akým by sa členský štát mohol „vyviazať“ z povinnosti znižovať emisie?

Nerada by som špekulovala. Formálna pozícia poľskej vlády ešte stále nie je istá. Rada by som taktiež zdôraznila príležitosti, ktoré Poľsku klimatická politika a prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo prináša. Treba si uvedomiť, že ide o globálny trend a som si istá, že Poľsko chce na ňom participovať. Pozrite sa na záväzky krajín ako India a Čína v rámci COP21, ktoré chcú do roku 2050 strojnásobiť využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

Je pravda, že Európa chce byť na čele tohto procesu ale ako bolo zdôraznené v správe o Energetickej únii, tento prechod musí byť sociálne spravodlivý. Všetky záväzky v oblasti klímy sú podporené finančnými mechanizmami. Napríklad balíček 2030 ponúka výraznú podporu krajinám s nízkymi príjmami, ktoré musia vynaložiť väčšie úsilie v porovnaní s ostatnými. Je tam tzv. Modernizačný fond, ktorý podporí modernizáciu a opatrenia v oblasti energetickej účinnosti v týchto členských štátoch. Je tu taktiež možnosť naďalej prideliť bezplatné emisné povolenky pre energetický sektor výmenou za modernizáciu a to v Poľsku, Českej republike a v 8 ďalších krajinách.

Biznis sektor sa do značnej miery obáva, čo sa stane, ak klimatické rokovania v Paríži COP21 neprinesú žiadnu globálnu dohodu, ktorá by vytvorila rovnaké podmienky pre všetkých hráčov na trhu. Čo sa stane ak Paríž zlyhá? Je EÚ pripravená prijať ochranné opatrenia?

V prvom rade všetci chceme, aby parížska konferencia uspela a pokiaľ ide o mieru ambície chceme právne záväznú a transparentnú dohodu, ktorá dostane na palubu vyšší počet hráčov, ako to bolo v prípade Kjóta. Dnes hovoríme o 160 krajinách, ktoré predstavili svoje vnútroštátne opatrenia na boj proti zmene klímy. Je to naozaj niečo nevídané, pretože hovoríme o 90 % celosvetových emisií. Samozrejme musíme byť realistickí, pretože tieto záväzky musia krajiny najprv premietnuť do národných politík a opatrení. Podľa analýz agentúr OSN a iných organizácií ešte stále nie sme na ceste k dosiahnutiu 2 stupňového cieľa.

Z pohľadu EÚ sa samozrejme ešte pozrieme na výslednú parížsku dohodu. Na druhej strane je dôležité si uvedomiť, že v októbri 2014 sa Európska rada zaviazala bezpodmienečne znížiť emisie skleníkových ply-



Zdroj: Patrik Kováč SFPA

Mary Veronica Tovšak-Pleterski je riaditeľka Odboru európskeho a medzinárodného trhu s uhlíkom Generálneho riaditeľstva Európskej komisie zodpovedného za klimatické politiky.

nov o najmenej 40 % v porovnaní s úrovňami v roku 1990. Ak chceme byť lídri, musíme pokračovať v nastavenej ceste.

Takže budeme pokračovať v znižovaní emisií bez ohľadu na výsledok konferencie OSN v Paríži?

Dalo by sa to tak povedať. Ak sa pozriete na návrh o reforme Európskeho systému obchodovania s emisiami (ETS), ktorý sme predložili

(pokračovanie na ďalšej strane)

v júli, je jasné, že Komisia sa riadi strategickým usmernením Európskej rady. Návrh samotný hovorí o pokračovaní bezplatného pridelenia povoleniek, ako poistke na zachovanie konkurencieschopnosti tých odvetví, ktoré sú vystavené medzinárodnej konkurencii. To ale za predpokladu, že žiadne hlavné svetové hospodárstvo neprijme porovnateľné opatrenia. Návrh reformy ETS nebol pripravený v kontexte „dokonalej“ parížskej dohody. Samozrejme, že chceme vidieť ambicióznú zmluvu, ale to je len začiatok. Čo bude naozaj dôležité budú konkrétne opatrenia a politiky prijaté krajinami po Paríži.

Vráťme sa k reforme ETS. Vyšehradské krajiny prišli s vlastným návrhom tzv. „odstupňovaného“ pridelenia bezplatných emisných kvót pre zraniteľné odvetvia. Ako vnímate tento návrh?

Myslím, že je veľmi dobré, že Vyšehradské krajiny našli spoločnú pozíciu tak skoro v rokovacom procese. Rada ministrov mala prvú výmenu názorov len v októbri a Európsky parlament sa týmto návrhom ešte ani nezačal zaoberať. Čo sa týka samotného dokumentu ešte nenavrhl ako konkrétne bude „odstupňovaný mechanizmus“ fungovať a sú viac menej otvorení rôznym názorom. Musia však ešte stanoviť kritériá na to, ako vytvoriť jednotlivé skupiny a ako budú bezplatné povolenky pre tieto rôzne skupiny rozdelené. Môže sa stať, že keď to bude na papieri ukázať sa, že je to pomerne zložitý systém, najmä ak sa pokúsíte rozvinúť aj všetky technické parametre potrebné pre právne predpisy. Z pohľadu Komisie sa samozrejme tešíme na diskusiu o tomto elemente ETS.

Urobili sme sériu hodnotení vplyvov revízie ETS, ako to napokon robíme pri všetkých našich hlavných návrhoch, a analyzovali sme niekoľko možností, vrátane tohto prístupu. Konečné rozhodnutie však bolo skôr evolučné ako revolučné. V návrhu sme v oblasti zoznamu najohrozenejších odvetví pristúpili k zmenám vo viacerých skupinách, ale nešli sme až tak ďaleko, ako navrhuje „odstupňovaný“ systém. Kolégium komisárov sa zhodlo, že by tento prístup viedol k prílišnej komplexnosti a administratívnej záťaži.

Energeticky náročné odvetvia často upozorňujú, že „platia“ dvojnásobnú cenu znížovania emisií, pretože nakupujú potrebné povolenky z ETS ale zároveň aj nepriamo cez zvýšené ceny energie, pretože energetický sektor sa na ETS podieľa rovnako. Plánuje Komisia riešiť túto situáciu?

Musíme si náklady na „uhlík“ dať do kontextu, pretože pri počúvaní diskusie o presune výroby do krajín s nižšími environmentálnymi štandardmi (carbon leakage) a vplyvu ceny povoleniek na konkurencieschopnosť európskeho priemyslu to znie alarmujúco. Neexistuje však žiaden dôkaz, že tomu tak je. Analýzy Európskej komisie, ale aj analýzy samotného priemyslu, neprišli žiaden dôkaz o tom, že dochádza k tzv. carbon leakage.

Áno, ale napríklad vo Veľkej Británii zatvárajú oceliarske spoločnosti. Oni tvrdia, že hlavným dôvodom sú ceny uhlíka a konkurencia z Číny.

To je pravda, ale to je presne to, čo chcem povedať. Ceny povoleniek nie sú jediným výdavkom, ktorý ovplyvňuje konkurencieschopnosť priemyslu. V tejto rovnici máte ďalšie náklady ako suroviny, pracovná sila, ale aj faktory ako nadprodukcia na trhu. Konkurencieschopnosť je oveľa širším problémom, než náklady na uhlík a energiu. Ale tu treba povedať, že máme k dispozícii aj ochranné opatrenia pod názvom bezplatné pridelenie povoleniek. Je ich ale nutné použiť múdro a optimálnym spôsobom, aby sa naozaj pomohlo tým, ktorí sú vystavení carbon leakage najviac. To bude predstavovať aj najväčšiu výzvu v rámci diskusií o reforme ETS.

Čo sa týka nepriamych nákladov pre priemysel z energetického sektora, návrh ETS predpokladá možnosť, že členské štáty budú poskytovať štátnu pomoc. Členské štáty ju budú môcť zafinancovať z výnosov z aukcií ETS kvót. Pokiaľ ide o ceny energií, myslím, že európsky priemysel nebol nikdy konkurencieschopný na celosvetovej úrovni vďaka nízkym cenám energií. Boli to skôr riešenia energetickej účinnosti či pokročilá technológia, ktorá hrá najvýznamnejšiu úlohu pri udržaní konkurencieschopnosti európskeho energeticky náročného priemyslu.

Radi by sme ich k tomu motivovali aj prostredníctvom reformy ETS a preto sme do nej zakomponovali aj návrh na tzv. Inovačný fond, v ktorom bude 450 miliónov kvót v hodnote asi 10 miliárd eur. Financie z tohto fondu budú k dispozícii pre obnoviteľné zdroje energie (OZE), technológie na zachytávanie a uskladňovanie uhlíka (CCS) ale aj pre priemysel. V minulosti sa tento fond volal NER 300 a bol určený len pre OZE alebo CCS. Revidovaný návrh kladie na prvé miesto príjemcov práve priemysel a dúfam, že túto podporu aj významne využijú. ■

GENERÁLNI PARTNERI



GENERAL PARTNERS



HLAVNÍ PARTNERI



PARTNERI



MEDIÁLNI PARTNERI



INŠTITUCIONÁLNI PARTNERI

INSTITUTIONAL PARTNERS



ORGANIZÁTORI

